

CSIKSZEREDA

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Ke jének ma en vasár nap.
Előfizetés árak: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Negyedévre 2 kor.

Feladv. szerkesztő:
Dr. SZÁNTÓ SAMU
főgöd.

100 soronként 40 fillért közzétesnek.
100 soronként 20 fillér.
Hirdetési díjak a legelőbbban számítatnak.

Kossuth Ferenc a szövetség ellenzék központi vezérő bizottságának elnöke a következő táviratot intézte Dr. Györgypál Domokoshoz a csikszeredai kerület ellenzéki jelöltjéhez:

„Jelöltetésedet örömmel üdvözöljük. Felkérjük a székelyeket, hogy egy szívvel lélekkel támogassák jelöléségedet s kövessenek el mindent megválasztatásod érdekében. Támogassátok teljes erővel Török Ferencz karczfalvi, Bartha Ignác csikszentmártoni és Sümegi Vilmos gyergyószentmiklósi képviselőjelölteket is.
Kossuth Ferencz“.

Milliók egy miatt.

Fel van dultva az ország békeje. A törvény rendelkezése ellenére felosztatott országgyűlést ő Felsőge 1905. február hó 15-ik napjára hirta össze, a belügyminiszter pedig a választásokat 1905. január 21 ik napjától 1905. február 4-ik napjáig torjedd időközre rendelte el.

Megkezdődik tehát a küzdelem a két fél között. Egyik oldalon áll a magyar nemzet évezredes alkotmány, milliók szabadsága, a másik oldalon Gróf Tisza István hatalom.

Ha a kormány pártja győz, milliók áldoztatnak fel ezen egy évt. ezen egynek hatalomért! Szentesítve lesz ez által a november 18-iki komédia, a törvényesség! Diadalt fog ülni a törvénytelen ség az igazság fölött!

Ha az ellenzék győz, megmenti az alkotmányt, lerúzza Ausztriának szolgáló járnat.

Óriási az eszme, amelynek diadalra juttatására az egész ellenzék s a kormánypártból kilépett disszidens tábor szövetségelt s melynek hatatóságabb keresztül vitelére gróf Apponyi Albert és pártja, valamint a Szederkényi csoport beolvált a Kossuth pártba úgy, hogy ezek most egységes függetlenségi és 48-as pártot képeznek.

A kormánypárt pedig maga sem tudja, miért küzd. Csak azt tudja, hogy Gróf Tisza István így parancsolja. Hozza tudni

Gróf Tisza István terveit, első sorban kellene azoktól tudorral elfordulnia. Mert ma a fő-éji Tiszának: Az, hogy Auszriával a kiegyezést megemnálja úgy a hogy azt az osztrákok alarják, a Magyarország nekik, teljesen kiszolgáltatná. Meg az, hogy a katonai létszámot s ezzel a katonai terheket felemelje. Nem enyhít ezen semmit az, hogy a szolgálati időt két évre leszállítják, mert hiszen a létszámemelés ismét csak több és több munkaképes egyélt von el rendes foglalkozása elől. Ha eddig volt egy apának fia, azok közül egyet elvitték a román esztendőre katonának, a másikat pedig két hónapra. Ezentul mind a kettőt két esztendőre fogják elvinni, ez lesz az új s vívmány, melyvel Tisza István népet kezegette. Nem is említtve, hogy ez több száz millió költség többletet jár, a melynek levét adó alakjában ismét es a magyar nemzet issza meg.

Nem csupán a hazaszólókról hanem a nemzet vitals érdekeitől van tehát a választási küzdelemben.

A székely nép mindig ösforrású volt a magyar nemzeti érzésnek. Egy év telorgása alatt már kétszer mutatta meg, hogy a nemzeti jogok kivívásáért lelkesedik. Most harmadszor fog mind a négy kerület az urna előállani. Tudni kell, be kell látnia, hogy öngyilkosságot követ el, ha a Tisza féle rendszert támogatja, ha annak lovagjaira adja le szavazati

jét. Sülyedő hajába kapaszkodni, mely rajta ülőket berántja magával a feneketlen örvénybe. Ha él a magyarok Istene, Tiszának s az ő romboló rendszerének buknia kell s be kell következnie egy jobb jövő a magyar nemzet állam jövője.

Mi bizunk a székely néphazaszeretetésben, jónak fellegetésében, mely nem hagyja magát semmiféle esz köz által megtévesztetni nem engedi, hogy milliók veszenek el egy miatt!

Választási mozgalmak vármegyénkben.

Az elmult het folyamán kibontottak képviselőjelöltek vármegyénk kerületeiben a zászlókat. Szervezke lik úgy az ellenzék, mint a kormánypárt. Az ellenzéki pályázókat a hazafiság és alkotmányos szabadságunk iránti hűség, a kormánypártokat a pénz lelkesíti. A kormány, mint az ország egész területén, úgy vármegyénk kerületeiben is pénzzel eroszakkal, megfélemlítéssel, a hivatalos hatalomnak felhasználásával akarja itt is pártjának a győzelmet biztosítani. Ezekkel a harci eszközökkel veszi fel a küzdelemt, habár nem hiszszük, hogy hatóságaink teje ilyen célokra magokat eszközül felhasználni engedik. Azonban mi az erök csoportosulásából, a kedélyek megnyilatkozásaiból és az egyes lábak vezérértainak magatartásából csakis arra a következtetésre jutunk, a melynek már lapunk mult számban kifejezést is adtunk, hogy mind a négy kerületben az ellenzéki lobogó lesz a diadal, a győzelem dicsősége.

A székely nép szegény ugyan, azonban nem annyira, hogy pénzért eladja magát és politikai lelkiismeretét,

nem annyira, hogy hűtlenül cserben hagyja ősi erényeit és megtagadja a „székely becsület”-et.

A központi kerületben az ellenék jelöltje Dr. Györgypál Domokos ill. szemben a kormánypárti Antalffy Gáborral. Dr. Györgypál már bejárta a falvakat és mindenütt olyan lelkesedéssel fogadták, mely biztos záloga megválasztásának. Akik alig egy évvel ezelőtt megisztelték bizalmukkal, nem fogják azt tőle most sem megtagadni. Sőt még fokozott mértékben fognak kitartani mostan ellenzéki jelöltjük mellett, mert ép az elmúlt esztendőben lépten nyomon győzöttek meg arról, hogy alkotmányos függetlenségünk és szabadságunkat, a kormány ahelyett, hogy biztosítani, még elnyomni törekszik.

Antalffyknak ugyszólván csak Csikszeredában vannak hívei, itt is csak azért, mert Csikszereda város szavazó polgárainak nagy része állami tisztviselő. A vidéken azonban igen kevés követőre talál. Nem a személy ellen van a kifogás, hanem politikája ellen, melyet jó alkotmányos érzésű, szabadságra, függetlenségre törekvő magyar ember nem pártolhat.

A központi, valamint a gyergyói kerületben is nagy a meglepődés a felett, hogy éppen bíró szegődik azon kormány hívei közé, mely törvényeket, nemcsak hogy tiszteletben nem tartja, hanem meg is szegi.

Bírák, akiknek hivatásuk a törvények megtartása felett itélkezni, ott hagyják Justitia csarnokait. Hogy Tisza István gróftól támogassák, akit pedig ha bírói székük elé kerülne, büntető ítéletükkel sujtaniok kellene.

Am a választó közönség elitéi a kormányt és nem szavaz arra, aki hívének vallja magát.

Az alsíki kerületben Bartha Ignác az ellenzéki jelölt. Surányi és dr. Nagy Jenő végleg vissza lépek, azonban újabb Bochkor Károly egyetemi tanárt emlegették, mint olyat, aki szintén jelöltséget vállal ellenzéki programmal. Bartha már bejárta kerületének nagyobb részét és mindenütt kitüntető szíves-

séggel és lelkesedéssel fogadták. Utja minden községben egy-egy diadalmenet volt. A Bochkor jelöltsége csak álhir volt. Persze, hogy a kormánypárt szeretné, ha két ellenzéki jelölt volna a kerületben, mert ezzel az ellenzék erejét megoasztaná. Csakhogy Bochkor Károly jelöltséget a csikszentmártoni kerületben nem vállal s így ott egyedüli ellenzéki jelölt Bartha Ignác, melyről a csikmegyei egyesült ellenzék a következő kiáltványban értesítette a kerületet:

Választó polgárok! A csikmegyei egyesült ellenzék párt a csikszentmártoni kerületben Bartha Ignác csikszeredai ügyvédet letette fel képviselőjelöltül. A jó ügy ellenzéki megakarnan routani az ellenzéki pártok között fennálló egyetértést, mindentel az híresztelik, hogy, ugyancsak ellenzéki programmal fel fog Bochkor Károly egyetemi tanár is lépni. Teljes bizonyossággal hozzuk tehát a tisztelt választó polgárok tudomására, hogy Bochkor Károly, Bartha Ignáccal szemben a jelöltséget el nem vállalta, a csikszentmártoni kerületben tel nem lép s így e kerület egyetlen ellenzéki képviselőjelöltje Bartha Ignác ügyvéd.

Csoportosuljatok tehát mindnyájan körütte s segítsétek diadalra az ellenzék zászlóját. A csikmegyei egyesült ellenzék.

A kormánypárt jelöltje Orley Kálmán. Hogy ki ő, azt sajnos, tudjuk mindnyájan. Tiszának Leib huszára, a ki előtt csak egy lsten van s ez gróf Tisza István a törvényszegő, az alkotmánytíró miniszterelőnök. A Curia már egyszer megtanította az igazságra, a mikor margittai választását megsemmisítette s most idejött a székely nép közé szerencsét próbálni, de vesztére. Hiába mozdítanak meg érdekeiben minden hivatalos apparatust, a székely nép nem acceptálhatja azt, akit a biharmergyeiek már egyszer kidobtak magok közül.

Bartha Ignác vasárnap délután fogja Csikszentmártonban programbeszédét megtartani. Jelenünk meg innen a központból is minél számosabban! Délelőtt Csikstusnádon mondja el programját.

A felecsiki kerületben Török Ferenc gyergyócsomafalvi plebánus képviseli az ellenzéki programot. A vármegyében ismeretes kitűnő szónoki

képességéről és kerületében nagy népszerűségéről is örvend. Ép ezért nem is lep meg bennünket, hogy a választók lelkesen pártját fogják és szívesen tömörülnek köréje.

Értesülésünk szerint a kormánypárt valami Herceg nevű jelölttel küldött a kerület nyakára. Ki ez a Herceg és mi ő? azt eddigelé Csikvármegyében talán senki sem tudja. De hát akkor miért jön közbénk? Ki hívta őt ide? Van-e itten valami connexusa? Ismeri-e a népet? Ismeri-e szokásainkat, erkölcsünket, erényünket és hibáinkat? Tudja-e, hogy mi fáj nekünk és hogy mit szeretnénk? Mindezekre az a felelet, hogy nem. Nem is fogja e szerint tudni megvélmezni a kerület érdekeit. Herceg ur talán nem is annyira azért lép fel, hogy a kerület érdekeit képviselje, hanem, hogy mandátumot szerezzen.

Mint halljuk erre a célra csábító aranyak és ropogós, friss bankók nagy mennyiségben állanak rendelkezésre. Felecsiki polgárok! Ne engedjétek meg, hogy bárki is vásárt üzzön veletek, ne bocsássátok áruba szavazati jogotokat! Ez egy szent jog, melyet csak a haza érdekében szabad gyakorolnotok. Ez az érdekek pedig paravéselő kötelezettséggé teszi, hogy a kormánypárti jelöltet megbukassátok!

A gyergyószentmiklósi kerület ellenzéki jelöltje Sümegi Vilmos. A választó polgárság most még fokozottabban lelkesedik érte, mint ezelőtt, amikor első ízben lett bizalmának letéteményese. Győzelmében tehát nincs okunk kételkedni. A kormánypárti jelölt Eltes Zsigmond táblabíró. Mint bírót és embert szereti a nép. És erre a szeretetre appellált Eltes, a mikor egyik beszédében többek között például ezeket mondta: „Én ide való ember vagyok, 37 éve élek köztetek. Sokszor, nagyon sokszor fordultatok hozzám, mint bíróhoz és volt-e egy eset is arra, előfordult-e egyszer is az, hogy én kértétek megtagadtam volna? Ugy-e bár ne? No Ivisátok, 37 évig ti sokszor kértetek engem szívessegekre, hát most én fordulok hozzátok

TISZAPARTI KIS LEÁNY.

Egy kislány a Tiszapartján
Egy névtelen sír fölött
Tiszaparti nevelésből
Szép kis koszorút kötött.

Rátűzte azt ön kezével
A kis rontsolt keresztre...
Mely ott állott elhagyatva;
Sűrű mohhal befedve.

Évek óta nyugszik az ott...
A Tisza kivetelle,
Szülői átok volt rajta,
Senki fel nem kereste.

Mégis mindig új koszoru
Diszlett a halom felett...
Mert e kislány ki oda járt
Szeretett s nem feledett.

Hervadt virág a keresztén
Hát a kislány hova lett?
Mért nem tűz fel új koszorut
Vagy tán ő is feledett?

Nem: felkereste a legényt,
Kit mindenki elhagyott.
Hogy szív s lélekben örökre
Egyesüljön vele... ott.

Százsor boldog vagy te kislány
Él örökre emléked,
Mert szíved igaz szerelme
Megörökíté neved.

Mert míg zajgó szöke habok
Lőmpölyögnek a Tiszán
Addig teledve nem lesz a...
Tiszaparti kisleány.

Zoltán Gyula.

Quartette.

Irtó: Weisz Elza.

Néma csendben vonultak be a szobába
egyszerre mind a négyen: a prim hegedű,
a secund, a brácsa és csello. Szini előadást
rendeztek. Mendelssolmák egy négy szemé-
lyre írott klasszikus novelláját adták elő.
A prim hegedű szerelmes csendjére lágyan
duplázott rá a seco id. Ék ketten
mindig kűnően érik egymást, egymásnak
élnék, egymásba olvad a legédesebb, leg-
szébb harmóniával szerelmes beszélgetésök.

A prim ábrándzik, a second udvarol
neki. A second te nem veszi szemét a
primről, litésses odaadással kísér minden
gondolatát, ellesi minden szeszélyt, teljesíti
minden kívánságát. Gyors allegróktól
lassu adagróktól követi minden utján gon-
dolkozás nélkül ugrik be kicsapongó for-
tissimo, meg szentimentálja piano hangu-
lataba. Ahol a prim van, csak oda megy
second csak vele beszél, csak reá figyel,
mással nem törődik... szegény second,
oly erőtlen szerelmes... se lát, se hall
egyebet, csak a bájos, az elragadó primet.
Órúl, ha annak jó kedve van és vele sir,
vele zokog, ha az bánatos...

A prim, mint minden hölgy, akit ra-
jongással szeret valaki, szeszélyes a vég-
letekig, minduntalan újabb és újabb bizo-
nyítékokat követel. „Most esküdj, most sirj,
most nevéss... most légy kicsapongó, most
zokogj kétségbeesetten, most remélj, most
csüggedj én miattam, mert kizozni akarlak,
mert látni akarom, hogy milyen feltétlenül
szerezts! És a szerelmes secund járja a
bolondját; megrendelésre esküszik, sir, ne-
vel, remél, csügged, óráll és kétségbeesik!

Ez a poesis! Ez a szerelme! A prim
pedig oly genialisan ugratja, olyan művé-
szietg kacérkodik vele. Szegény second!
A hátlaton publikum számba sem veszi az
ő odaadó rajongását. Csak a prim szavát

azzal, hogy egyszer tegyetek ti is nekem egy csekély szolgálatot és adjátok rám szavazatokat*.

Más kért a nép teljesíteni és Éltés bírónak. De most lehetlent kíván. Kár volt kormányparti programot vállalnia. Ez fogja bukását okozni!

S kár a bírói hivatást összetévesztetni a képviselőjelöltséggel. Éltés Zsigmond bírói működésében az igazságot képviselte s nem szivességet tett, hanem kötelességéhez képest az igazságot szolgálta akkor, mikor a nép hozzáfordult. Cserébe azonban nem szabad kívánni, hogy a nép belső érzését, alkotmányi hűségét, törvény iránti tiszteletét megtagadja, mert most, mikor Éltés Zsigmond a szavazatokat kéri, egyszerűen a törvényező kormány támogatását is követeli, a mitől pedig a szélely nép méltó felháborodással fordul el.

A politikában az igazságot Sümegi Vilmos képviseli s vele a többi ellenzéki jelöltek, akik tehát méltán számíthatnak a népre, ha egyszer az igazságra apellálnak.

* *

Itt tartjuk helyénvalónak felemlíteni, hogy Antalffy Gábor és Éltés Zsigmond bírói állásukról lemondottak s illetve nyugdíjaztatásukat kérték, mivel az 1894. évi XV. l.-cz. 166. §-a szerint törvényseként alkalmazott ítélőbírák azon kerületben nem választhatók, melyre hatáskörük kiterjed. Nyugdíjazás iránti kérésük tehát a választás napjáig el kell, hogy intézessék így sem megválasztásuk, sem elbukásuk esetén újabb kinevezés nélkül mint bírák tovább nem működhetnek.

A vármegyei közigazgatási bizottság ülése.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága f. hó 9-ikén tartotta első ülését. Miközben főispán elnökölt, a jegyzőkönyvet pedig Lázár Miklós vezette.

Miután a főispán a tagokat az üveg alkalmából üdvözölte, a gyűlést megnyitotta. Majd az egyes szakelőadók olvasták fel havi jelentéseiket az általuk képviselt közigazga-

lesik elragadtatással; dicsérik szélesely ötleteit, azt mondják, hogy van benne élet, érzés, temperamentum. Minél változatosabb, minél merészebb, minél széleselyebb, annál jobban hódít. . . és a szegény, szerelmes secund csak fut, fut utána, mint az árnyék a nap sugar után. Kiegészíti, védi, fedzi . . . mégis ő róla ki veszt tudomást? Ó érdeki rajong? A publikum között aligha akad egy hozzá hasonló szürke, szerény, igénytelen lélek, aki egészen odaadja szabadságát, minden gondolatát, egyéniségét annak, akit szeret.

Mert a publikum is manapság inkább flörtölési szeret. Divatját multa a szerelmen . . . ilyen művészi stílikkel már csak a művész produkál . . . az a művész, amely a saját, színes piántasiájából teremti . . . és nem a szürke, szomorú életből reprodukál.

Hogy mi szerepe van a másik kételőnek két szerelmes szív regényében? Édes lészem, igazán semmi, semmi más, csak a sablon! — A csello a gardemard: a mama, aki szerető gondall kísérő a prim lépésel.

Vigyázz reá, vele van folyton, örökösök felette és jósgosan szemet huny, amikor ketten versenyt boldonlítják egymást; egyik széleselyeivel, a másik a szerelmével. A brácsa a secundnak jó barátja, ő az elefánt, aki igyekszik foglalkoztatni, lekötni a

tási állapot átalpótáról, melyeket a bizottság tudomásul vett.

A gyűlés tárgyai közül kiemeljük következőket:

A csikszeredai hitelszövetkezet felebbézzel élt a pénzügyigazgatás azon végzés ellen, mely a szövetkezetet III-od oszt. kerületi adóval terheli. A bizottság ezen végzést feloldotta.

Ferenczy Hécia tisztnéi jegyzőt a járási főszolgabíró adókönyveinek kétfő időben való le nem zárásáért 50 korona bírsággal sújtotta. Nevezett körjegyző felebbézzel folytán a bizottság az 50 korona bírságot 10 koronára mérsékelte.

A csikszereda városi anyakönyvvezetői tiszteletdíjuk felemeltéséért folyamodtak. A kérdés a bizottság nem tartotta kellőleg indokoltnak és így megtagadta.

Kovács Barabás kilyénfalvi anyakönyvvezetői helyettes részére, ki az anyakönyvvezetői állásnak örösdésben léte alatt az összes anyakönyvi teendőket csaknem 9 hónapig végzete, az anyakönyvvezetői megtagadott tiszteletdíjából 80 korona segélyt hozott a befizetés melletti javaslatba.

Helyben hagyta a bizottság a magyar államvasutak igazgatósága által bemutatott azon jegyzőkönyvi megállapodást, mely szerint csikszentmártyi Simon Adám és társ részére létesített párhuzamos ut átadott. Szentimrei Sántó József felebbézzel élt a megyei alispánjannak azon határozata ellen, melyvel kötelezte fennálló listelő és fitrészmalmának duzzasztó gát, vízkivételi zsilip, felső malomsatorna, malomtő és alsó malomsatornávávili ellátásra. A bizottság az alispán határozatát hagyta helyben.

Jenőfalvi Mózes Imre a járási főszolgabíró azon ítélete ellen felebbézzel, mely szerint odaváó Kedves Tamás jogtalan záloglással elkövetett mezőrendőri kihágás vádjá alól felmentette. Az alaptalannak talál felebbézzel elutasítatott.

A bizottság azután a sajátkebelében működő bizottságokat küldötte ki és pedig:

a) A fegyelmi választmányba Szabó Géza, dr. Fejér Antal, dr. Fodor Antal rendes, dr. Erőss Vilmos és Nagy Imre pótlagokul;

b) A gyámügyi felebbviteli bizottságba, melynek hivatalból tagjai az alispán árvaszéki elnök, főjegyző és tisztifőjegyző: dr. Csiky József és dr. Erőss Vilmos rendes, Rancz János pedig pótlagul;

c) A börtönvizsgáló bizottság tagjainak melynek elnöke a főispán: dr. Filep Sándor, dr. Csiky József, Csiky Dénes, dr. Fodor Antal. A bizottságnak hivatalból tagjai: dr. Veress Sándor főorvos, dr. Dobrán Antal és Bardoč Gyula járásorvosok.

d) Az erdei kihágások másodikfokú bíróságba dr. Fejér Antal, dr. Fodor Antal,

dr. Erőss Vilmos és dr. Csiky József rendes, Pál Gábor, Nagy Imre, dr. Tiltsher Lóde és Csiky Dénes pótlagokul;

e) A pót-és utadó felszámolási bizottságba: dr. Boeskor Béla, Pál Gábor, dr. Csiky József és dr. Fejér Antal;

f) A tanítók és tanítónők nyugdíjba lépésének szükségét és jósgosultát megállapító bizottságba dr. Erőss Vilmos és Fejér Sándor rendes, dr. Filep Sándor és Rancz János pótlagokul;

g) A közigazgatási bizottság erdészeti albizottsága elnökül Heze Antal alispán, tagjaiál: Nagy Imre és dr. Fodor Antal.

h) A javító intézetbe küldendő és feltételeken szabadsgalándó legyenczek ügyeinek ellátására hivatott bizottságba: Heze Antal és Bóthly Engre.

i) A mezőgazdasági munkások és munkaadók közötti jogviszonyokból származó ügyek II-od fokú elbírálására hivatott albizottságba dr. Fejér Antal, dr. Fodor Antal, dr. Erőss Vilmos, dr. Csiky József.

j) A megyei közegészségügyi bizottságba küldöttek: Pap Domokos, Gözsy Árpád és Koczka Béla.

Néhány szó az erdélyi oláh pénzügyintézetekről.

A nemzetiségi kérdés szinte állandósult nálunk. Főleg az oláhok erdély gazdasági politikájára igazt bennünket amely arra irányul, hogy a magyar birtokokat kinsajátítsa és kizárólag oláh kezbe juttassa. Az oláh pénzügyintézetek a nemzetiségi akciójuknak lehetősége igen sokan annak a körülménynek tulajdonítják, hogy a Királyhágón túl a pénzpiac az oláh, illetőleg nemzetiségi bankok uralkodnak, amelyek akkora pénzügyi erővel rendelkeznek, hogy velük szemben az erdélyi magyar pénzügyintézetek szinte tétlenre vannak utalva. E véleményből kifolyólag nap nap után olvashatjuk az hallgatjuk azt a hazafias szempontból kívánatos objást, hogy valamelyik nagyobb fővárosi pénzügyintézet (leginkább a Földhitel intézet) elegendőit menjen le Erdélybe és ott nagy tökéjüknek segítségével hazafias missziót teljesítse, tegye tönkre a nemzetiségi bankok nemzetiségi irányban működő gazdasági politikáját. Némelyek a fővárosi pénzügyintézetet a kormány támogatásában is kívánják részrelni, mert szorított az erdélyi kormányok nemzetiségének tulajdonitandók az oláhok gazdasági sikerrei. Az ilyenmi vélemények azonban minden statisztikai alapot nélkülöznek.

1902-ben Erdélyben összesen 141 pénzügyintézet létezett, amelyek közül 84, tehát

manát. Apró ítésekkel informájja egyről-másról a secundot. Ők ketten össze-összebugnak s aztán siet kiki a magi párjához: secund a primhez, brácsa a csellohoz. Aztán általános lesz a beszélgetés. A prim megszólítja a brácsát, mellősségteljes, komoly hangfával elvegyű a társalgása a csello is. Ők ötletesen, amyi bájjal, fionam társalognak. Ahogy bohémkedélyű, születteit arisztokraták beszélgetnek. Oly illetendők, oly kilógástalan modornak . . . és amiert egyszerre négyen is beszélnek . . . egy véleményre, egy elvet vallanak. Megtörténik, hogy hűnesenek egy nézetet mind a négyen olyankor oly szíveszszólon vonatkoznak. Kérdés az egyik, reá nyomban felel a másik, aztán zuva helyeszel, vagy pöröl a harmadik, a negyedik.

Thémájuk ma oly csodaszép! A prim-hegedi fiatalos hével, rajongással, félbemesző soloban mondja el ábrándjait, vágyait. Művészelke művészelkekről álmodik, aki kezével nébajos melódiákat csaljon ki belőle, aki bekki, aki érdekes csodaszép dolgokat teremtessen . . . álmokkal, érzésekkel, szenvedélyvel teli melódiát: En a művész . . . a színes . . . élesem a szerző legelrejtettebb gondolatait és világgá zokogom, világgá nevetem az ő bánatát, az ő örömet. Csak én érthetem meg igazán őt, csak én regélhetem el ünctek és az em-

bereknek, ami szép, ami jó egy művész lelkeben volt, szerelm, imádom a művészt. . . én ketten értjük egymást . . . én érte rajongok, ő eriem . . . elhagyja hűlétlét, csallán mindenki, elvesztetté hirtét, sarba taphatják d'csőségét i én az ő hegedfje, megmaradok neki rajtam elisrlhatá művészalmanák keserűségéit. . . én megértem és vele zokogok . . . mert én az ő lelke, az ő báltánya vagyok.

Reá csöndes fájdalommal felelt a secund: „Zenelo instrumentumok édes kiraly-nyed, nekem veszeljes, zsarnok uróm . . . én meg csak léged imádkell. Ellesem, amit mondani akarsz, követlek hűm . . . egyedül csak temiatad élek . . . oh száj meg és szeress!”

A prim piano trillákkal felelt: „Csak rabom vagy . . . ne feledd . . . akik én szeretek . . . annak urójom nem akaró lemmi! Megengedem, hogy kövess, megengedem, hogy apró-cseprő szivességeket légy a kedvemért, sirhatsz, nevetelész én miattam, én kedvemért. (Most crescendo következett:) rabszolga ennél többet ne követelj! És a szegény secund elhez is igent és amint mondott . . . és szomorú sorsa van annak nagyon, aki mindig csak secundot.

A cello, a jósgos, édes cello-mama a maga öregeben bősos hangján elmondja az ő első szerelmének történetét.

59,57% volt magyar, 40, tehát 28379⁰/₁₀₀ volt oláh és 17, tehát 12069⁰/₁₀₀ volt szász. Összesen 22.550.000 K. alapítkevel rendelkeztek, amelyből 14.770.000 K., tehát 66,38% esett a magyar, 4.730.000 K., tehát 21,25%⁰ az oláh és 2.760.000 K., tehát 12,37%⁰ a szász pénzüzetekre. Mind a 141 bank 132.800.000 K. betéttel rendelkezett, amelyből 67.070.000 K., tehát 50,59% jutott a magyar, 22.540.000 K., tehát 17,0% az oláh és 43.190.000 K., tehát 32,41% a szász pénzüzetekre. Az alapítke és a betétekkel pedig összehadva az összes erdélyi pénzüzetek pénzeje volt 156.060.000 K., amelyből 81.840.000 K., tehát 52,47% esett a magyar, 27.270.000 K., tehát 17,5%⁰ az oláh és 46,910.000 K., tehát 29,98% a szász bankokra.

Ez adatok szem-láthatólag bizonyítják, hogy az erdélyi magyar pénzüzetek korántsem oly kedvezőtlenek, mint amelyeknek némelyek feltűntetői szeretik. Ellenkezőleg, nagyon is kedvezőek nekünk magyarokra nézve, mert hiszen a mi erdélyi pénzüzetek pénzeje felülmúlja az oláh és szász bankok pénzének összességét. Ebből levonva a következtetést, arra az eredményre kell jutnunk, hogy az Erdélyben folyó nemzetiségi akciók semmi esetre sem tulajdoníthatjuk annak a körülménynek, hogy a Királyházon túl az oláh pénzüzetek akár számbeli, akár pénzbeli túlsúlyát rendelkeznek a magyar pénzüzetekkel szemben.

Az oláh bankok nemzetiségi irányban működő gazdasági politikájának azokat tehát másuttól kell keresnünk. Melőtt azonban erre rátérnénk, vegyük kissé szemügyre az erdélyi oláh bankviszonyokat. Az országos statisztikai hivatal szerkesztésében megjelent „Gazdacsintár” szerint az egész országban a közép és nagy bankok (száz holdon felüliek) száma 23.636, amelyből csak 1068, tehát 4,52% van oláh kezben, holott az oláhság az egész ország lakosságának 16,9%-át teszi. Erdélyben a közép és nagy bankok száma 8986, amelyből csak 681, tehát 20,41%⁰ oláh, holott az oláhság Erdély lakosságának 52,9%-át teszi. Erdélyi földművelésügyi közeli tizenkettőben lakik oláh, amelyekben az összes közép- és nagy bankok száma 2892, amelyből oláh mindössze 666, tehát 23,13%⁰, amíg a magyar és szász 2177, tehát 76,87%⁰.

Hiba volna azonban e reánk nézve feltűntető kedvező statisztikai adatokból arra következtetni, hogy az oláh nemzetiségi irányban működő gazdasági politika valójában, hogy az oláhok részéről új fajta gazdasági politika folyik, az kétségetlenül és elvitathatatlan és nem is tagadja senki, aki figyelemmel kíséri az ilyen lapokat és olvassa azokat a jerményi sírbanakat, amiket kevés, oláh kezben lévő földbírók

miatt szegnek. Oláh nemzetiségi gazdasági politika tehát, amely arra törekszik, hogy nemcsak több földbirtokot juttasson oláh kezbe, feltűntetői kézik, csak hogy a nemzetiségi akció lehetőségének oka, mint a fentebbi adatokból kitűnik, semmi esetre sem a nemzetiségi pénzüzetek pénzbeli túlsúlyának tulajdonítható. Magukat az erdélyi magyar pénzüzeteket terhelő a felelősség az oláhok terfoglalásáért. Amíg az erdélyi nemzetiségi pénzüzetek, amelyeknek pénzeje 73.210.000 K. évente 1 bb, mint 180.000 K. t. tehát pénzejüknek 2,458% arát állózzák nemzetiségi, fajt és közreműködési célokra, addig az erdélyi magyar pénzüzetek, amelyeknek pénzeje 81.840.000 K., kulturális célokra évente csak 3250 K. t. tehát pénzejüknek 0,039% át fordítják.

De az erdélyi magyar pénzüzeteknek nem ez az egyedül hibájuk, hogy a nemzetiségi pénzüzetek által előidézett oláh terfoglalást szinte előmozdítják. A magyar pénzüzetek sokkal kisebb a hitást fejtenek ki, mint az oláh bankok, amelyeknek minden egyes községben van egy-egy megbízható emberük, aki tökéletesen ismeri az illető helyszere telekvizonyait és a birtokkal rendelkező paraszatok pénzüzetit és azt egy egy, szorult pénzhelyzetű jutott parasztról azonnal értesíti a pénzüzetét. E mellett az oláh papok mindenütt megfordulnak és ügyes rábeszélő tehetségükkel is igyekeznek a hitelre szoruló parasztot rábírní, hogy oláh banknál vegye fel a kölcsönét. Az oláh pénzüzetet azon kívül roppant előzékenyek és udvariasak, amely tulajdonságokkal az erdélyi magyar bankok epenséggel nem díszelkedhetnek.

Az oláh pénzüzetek hivatalnokai hivataluk tudatában mindenütt agítálnak amit a magyar bankok tisztviselői karöltve ugyancsak nem állíthatunk. Nem lehet tehát az oláhok rohamos terfoglalásáért a főbb körök nyomtörődöségét okolni és nem lehet a főváros egyetlen egyetlen egy pénzüzet-terétől sem követelni, hogy Erdélyben fókákat létesítsen és még az ott levő, a fentebbi adatok szerint amugy is elég pénzeivel rendelkező magyar pénzüzeteknek esinéljon konkurenciát.

Az oláh bankoknak nemzetiségi irányban működő gazdasági politikáját csak ugyanazoknak az eszázúknak az alkamazásával lehet meggátolni, amelyekkel azt érvényesítik, t. i. nagy pénzösszeggel rendelkező kulturális budgettel és agilis előzékeny üzleti eljárással!

Mohler László.

— Sohsen voltam paján az fiatal... de szép voltam, mint egy telérhajú fiatal asszony és lágyan, behelzélő szóltam az emberekhez. Szeretem egy fűtősejtű, sugárzó szemű művészt, akinek első művész, álma én voltam. Ő ábrándozott a művészekében és én kifejeztem, színt adtam magasreptű vágyainak. Életemnek legszebb idejét életem... sohsen szóltam jobban, nagyobb csengőbben az emberek szívéhez... aztán a fűtősejtű művész hűtlen lett hozzám. Azt mondta, hogy az én bánatom, mely hangom tavaszi virághullásra emlékezteti és az olyan szomorú... én csak máj akkorokat jászom, nem tudok nevetni, én velem nem tud ölkesse teremteti... és átpártolt a körülrajongott, fűnepelt hegedűhöz... de én azért nem estem kétségbe. Belátam, hogy igaz van és csöndben lemondtam róla. Azóta a brácsa lett jó barátom. Néha néha elsírom neki elrejtett bánatom... és megésem, hogy szomorú hangommal egymagam is csalog könyeket az emberek szemébe.

A csello szólónak vége volt. A hangok megint harmonikusán olvadtak egybe. Mint-ha prim secund és brácsa mind gyöngéden hizelegtek volna a cselló körül. Bámulták. Így szeretni, ilyen önzetlennül, ilyen nemesen egyikük sem tudott.

A vígadó sorsa.

A lazus sítség mindig megboszulja magát. A drága külsőlegesen föfőfűtött és be rendezett vígadó azig két héttel megnyitása után hazamosabb időre be fog kellenni zárni. A vígadó nagyteremnek hasznaveletlenségéről, fűtési és világítási mizeriájáról, melyek miatt a színelőadásokat benne a jövőben is megtagadhat lehetetlenség, már múlt számunkban szóltunk meg reánk mostani számunk „Szindbád” rovatában is terjedelmesen kitűntük.

Amilyen a nagyterem, olyan az egész épület. A teli hónapokban végzett teli munkák misem érnek. A vakolat a falakról mindenütt leválik, a nagyteremben már több ízben meglehetősen nagyokat hullottak be úgy, hogy a bentartózkodás a testi épésg szempontjából is veszélyes. A teli vakolás következménye, hogy a szálloda vendég szobái, vendéglője és kávéháza egészen nedvesek. A falakon vízcs, betegséget terjesztő foltok kezdődtek, melyek hasznaveletlenné teszik a drága pénzen beszerzett, de felelőtlen, felelőtlen és hiányos belső berendezést.

A fűtési és világítási felszerelés silány munka és feladatának épenséggel meg nem felel. A hűlő regeztető-estig fűtett, naponta vagy mennyiségű szénét fogyaszt el, egy esonó pénzöl beletje, a vígadó összes termelői és vendégszobái azonban jéghidegek, a hűtők való tartózkodás elviselhetetlen. A világítás pedig lépten nyomon felmondja a szolgálatot és gyakran megésm, hogy a legújabb technikai vívmányok felhasználására való drága pénzen épített vígadóban örökön át pokol sötétség honol.

Nagy hiba volt az épület építésénél annyira siettetni és a legnagyobb hiba, már érte is adni. Az épületnek legalább egy félévön át frezen kellett volna állnia és csak aztán, miután már teljesen kiszáradt, lett volna szabad rendelkezésének átadni.

Ezért az elharmakodásért a felelősség az építésre felbízott architektus terhelő, mert tudnia kellett volna, hogy a teli vakolás, a nedves vakolatra való festés, szóval a teli lazus munka mit sem ér és tavaszra szikkos lesz az összes falakat és termeket reuovalni, mi csak tetemes költség és kínias szaporításával jár: ezt pedig a szakemberek csak azért, hogy a vígadó egy néhány hónappal előbb a nyilvánosságunk átnéző legyen, megengednie nem lett volna szabad.

Az építkezés siettetése és annak gyors berendezása tetemes anyagi károkat okoz egy törekvő, lelkiismeretes embernek, ki nagy ambícióval és ritka szaktudással azon fáradozott, hogy a vígadó modern irányban és szemlélően felvirágoztassa. Fáradozás azonban hiába való volt. Az idegenek kik az új szállodában megakartak szállani, a nedves falak láttára és a nagy hideg miatt odább állottak, helybeliek a vendéglőt és kávéházat ugyan ezen okok miatt kerültk. Egyed Gyalu hűlő ilyen viszonyok között kényyszerítve öreze magát arra, hogy az egész vígadó bezárja és a varnogyével együtt szerződést felbontsa.

Keméjlik azonban, hogy az illetékes tényezők megtalálják az utat-mutató arra, hogy a vígadó építkezés és berendezési hiányai a lehető legrövidebb időn belül teljesen kijavítsanak és Egyed Gyalu kárpótlást találjon edgigi veszteségeiért. a —

Színház.

Szibériai hideg és pokoli sötétség jégében indult meg a lezajlott második színházi hét. A sötétség nem tartott ugyan so káig, csak egy előadás alkalmával szorakoztatott, a hideg azonban állandóan ott leheltemelkedett az egész héten át és elvélhetetlenem tette a tartozkodást színházban.

Nem tudjuk, hogy ezen visszás állapot a központi fűtés szerkesztésének hiányában, anagy annak rossz kezelésében leli-e magyarázatát, amely azonban bizonyos, hogy a közegérség érdekében a végül nagy természet mindaddig, míg a fűtési műzriakon segítve nem lesz, a nagyközönség előtt el kell zárni. A leghatározottabban elközünk az elten, hogy oly hőmérséklet mellett, mint a milyen a színház teremben a mult héten honolt, színelőadások a jövőben is megtartassanak. Biztosan reméljük, hogy az illetékes körök a színházteremben az előadásokat ha a fűtési bajokon rövidesen nem segítenek be is fogják tiltani.

Az elmúlt színházi hét műsora elég figyessen és változatosan volt összeállítva; az előadások is egészükben elöadhatók voltak.

Sombaton Beyerlelné Katona drámája „Takarodó” került előadásra. Ezt a darabot europaszerte mindenütt zajos külső sikerrel mutatták be, a minék ottl küzöragt abban találjuk, hogy a német császár ellene nyilatkozik, több helyen befőtöttak az előadását, másutt meg tüntetőleg adták szóval hatalmas reklám előtze meg, melyhez azonban az irodalomnak semmi közösine. Lektánlilag a darab meg nem áll; a tezis, mit szerzője bizonyítani akar, hamis, vagy legalább abban a formájában a mint bizonyítja, meg nem áll. A hadnagy elesébilja az örmester leányát s az örmester nem a hadnagyt övi le, hanem a tulajdon leányát. Miért? Mert a szubordináció tiltja, hogy fegyvert fogjon fellebvalója ellen. Ha nem maniakus örlt az, aki így gondolkodik s ilyen álllakk akarja bizonyítani, hogy a katonai drill gépet csinál az emberből!

Badar fölözés az, mely ha igaz lenne halomra dölne a drámanak egész indielia is. Mert, ha Volkhard örmester csak a szubordináció szemmel tartásával alap vala család, megtörténhetett volna, hogy Laufen hadnagy egyszerűen rá parancsol, hogy áldozza fel a leányát. A szubordinációból folyó kötelezettség értelmében az örmesternek teljesítónie kellett volna ezt, ha ugyan lenne olyan örmester a ki pusztá szubordinációból élnezné, hogy föllebvalója megyalazza a családi otthonát. De hát ilyen örmester nincsen, vagy ha van, hát nem lérti és nem szubordinációból lérti, a mit lért, hanem egyéb okokból, melyekre jó lézés ember nem kíváncsi.

Használó képen lehetetlen alak a Laufen hadnagy is. Ez az ember folyton azt hajtogatja, hogy szive szerint ugyan feleségtől venné a megrontott leányt, de a társadalmi állása miatt nem lehet. Mi a a társadalmi állása? Katona. De vajjon akkor, mikor egy másik katonának a leányt elesébilotta, nem úgy lett e, mint a kakuk, mely a saját lézékét moskolja be?

Ez a Laufen nem típus, vagy legalább is nem katona típus; az utómorsza csak máz rajta, ő maga közönséges asztaltetyár, aki lehetne például miniszter titkár is, aki a hivatalszövege teányt elesébilotta. A másik hivatalszövege, illetőleg Helbig kaplár szintén nem típus; vagy legalább nem olyan típus, aki érdekelné önminket. Mert nem szerette igazán a menyasszonyát, mivel, hogy ha igazán szerette volna, úgy löbökoltintja fellebvalóját, mint a pinto,.... a mikor is a két utolsó felvonásra semmi szükség se lett volna.

A darab előadása sem volt olyan, hogy a lélektan abszurditásokat némiképen elfogadhatóvá tette volna. Felteszen dicséret csak Zoltánné, Lomniczi és Nagyot illeti meg.

Vasárnap színészeink elemünkben voltak „A falu rossza”-t adták elő feltűnően jó előadásban. Ugyiltszik a darab kiválóssága a belőle áradó igazi hamisítatlan magyar humor felvilványozta a hidegtől kissé

megdermedt színészek lelkelétét és ez eredményre az a kelkes és sikorl előadást, melyben a nagyszámban megjelent közönség igaz élvezetét találta. Simentalvi, Borsody Paula, Nagy, Molnár, Lomni és Zoltánné alakításukért fölfőten el mért érdemelték.

Hétlőn „A drótosztó” című operettet szintén látogatónan előadásban volt alkalmunk végigtekintünk. Zoltán szántársalála ily precíz operettelőadást még nem látunk. Az előjátékban a kis Zoltán csemeték igen hajosak és kedvesek voltak. Az est főszere Nagy Kálmán illeti, az ő Fenerkomja igazi kabinet alakítás, értékes művészetét csak ezen az esten fedezték fel igazán. Alakítása ment volt a komikusoknál szokásos hatásokra vadászó tulzásoktól; diszkreten ötletesen, sok leleményvel és finoman alakította szerepét, jól kördemelt, osztalban sikert is elvele. Jó partnere; voltak Molnár Eszti, Kiss Sándor és Császár.

Szentán Kiss-Son-Sylvane bohózata „Csajf meg edes”-ről előadásra. Amint már a cím elárulja, ez a darab nem leányiskolai műve, delek műkedvelő előadásainak előjából adódott. Bizonyos, hogy Kiss-Son-Sylvane bohózata a legmerészebbek közül való, csupán válogatott és léhegyezett vonatkozás el nem mondható dolgokra, sok félreértelmezhető jelzőt helyeztet de mind ez oly kedvesen a nyit, szemléltetéssel, a találatok... és a határadó jó kedv; oly gazdagsággal van be állítva, hogy csak üngrel, de a darabot színészetük elég ügyesen játszották, a feztelen fáradságát tüntetőleg találtak el. Lomniczi, Kiss és Nagy továbbá Zoltánné, Borsody Paula és Simentalvi négyes jateka az összelátást nagyban emelte.

Csőtörtőzők és pütelén ismét operetti előadásokkan volt ismétlők. Csőtörtőkön Molnár Eszti junonimájukánál a közkedveltségnek örvendő „Böh herceg”, pütelén pedig hért tolyamban „A kis szökevény” került színe. Mindkét darab megjé és zenje annyira igazságtér és oly népszerűségnek örvend, hogy velők bővebben foglalkozni önoslegre volna. Az előadások nagyban megfekték Molnár Eszti, Kiss, Nagy, Zoltánné és Lomniczy jók voltak, mit mondhat, Böh hercegben azonban nagy bonyolozták egy második énekésnek, mert Annie szerepében Simentalvi né meg nem telet.

H I R E K.

Az ország minden részében rendkívül lelkes az ellenzék hangulat, mivel kilitás van arra, hogy dacára a kormány öriási erőfeszítésének, az ellenzék számban megszaporodva fog bejutni az új parlamentbe. S akkor Tisza bukik s vele együtt bukik mindenki, a ki a sorsát az övéhez kötötte. Már is jönnek a hírek Bécsfelől, hogy a király megharagudott Tiszára, a miért őt téves információival lévevezette s kijelentte hogy milyelt a választások befejeztetnek, Tiszát rögtön elejtli. A király már megunt a folytonos zavarokat s agg napjaira békét akar az országban.

Hogyan létejen a magyar nép. Tisza beszédeli címűl füzetek ösztantek ki a nép között, melyekben azt aioloskodásokkal akarják az igazság utjáról eltéríteni. Mi csak azt tanácsolhatjuk, a ki ilyet kap, pakolja össze s küldje vissza a káldőjüknek azakk, hogy a székegy nép törvény nem a törvényszövegek laboratól tanul.

Meghívó. A József öberceg szanatoriumgyógyáslet esiki hölgybizottsága 1905. éy január hó 25-ikén, (vasárnap) az új „Vigadó” termekben „Thé dansant”-ot rendez a következő másorral: 1. Réz-let Kissinger „D. Lolli Trío”-jából. Előadók: Dr. Kolonics Dénesné, Domanyánc Péter tanár és fia Domanyánc András. 2. Költömeny. Szögön Zoltántól. Előadja a szerző: 3. Retötös dal: a) „A mudarak bucsuja”. Mer-

delszöhtől. b) „Szerelmi kettős”, a Bokor József „Kis alamuzsi” című dalművéből. Előadók: Wlassis Olga és Nagy Etelka. Zongorán kíséri: Dr. Kolonics Dénesné. 4. Népdalgyűjtemény, Dománifől. Előadja a esiksonyói lögműzenium és tanítóképzőintézet együttes zenekara. Kezdeté esli 7 órákor. Belépő: 1 korona, melyért a pénztárnál minden vendégnek egy-egy szanatoriumi sorsjegyet kézbesítenek. A fellézetéseket közönettel fogja nyilvánosan nyugtázni a bizottság. A zenét Rádúj B. Árpád zenekara szolgálattja. A szanatoriumi hölgybizottság tagjai: Pausz Mikó Ilona, elnök. Csipkés Árpádné, dr. Gulya Lászlóné, öv. Márton Ferencné, Nagy Imréné, Novotny Mariska, Pap Domokosné, Pál Gáborné, öv. Riszner Józsefné. Rendezők és segédkezők: Antalffy Gáborné, Aczél Ödönné, Boce Imréné, Dr. Csiky Józsefné, Fekete Izidorné, Dr. Fodor Antalné, Gössy Árpádné, Jankovics Viktória, Kiss Ernőné, Kornhaber Adolfné, László Gézáné, Maraschki Róbertné, Nagy Bénié, Nagy Gyuláné, Schier Ferencné, öv. Szász Domokosné, Szlavik Ferencné, Dr. Veress Sándorné, Bocskor Irma, Bocskor Ilona, Bogzatty Ilona, Cziko Emma, Cziko Ilona, Cziko Teréz, Csiky Róza, Eröss Mariska, Élties Judit, Fejér Ilonka, Iványi Karólá, Jakab Annuska, Koncsag Mariska, Latzina Mariska, Latzina Olga, Madár Irma, Martonffy Erzsé, Mihály Irma, Nagy Irén, Orbán Irén, Szathonyi Olga, Száva Rózsika, Szultán Zelma, Zakariás Ilonka, Zakariás Anna. Férfi rendezők: Albert Gábor, Ambrus János, Ávéd Cincel Barabás Károly, Barlalis Ágoston, Bocskor Antal, dr. Bocskor Béla, Bodor Ödön, Borsai Mór, Botár Béni, Botár Béla, dr. Daradics Félix, Décy Kálmán, Denzely István, Eröss József, dr. Eröss Vilmos, Eperjessy Béla, Élties Zoltán, Ferency Ernő, Fejér Gyula, Finta József, Gábor János, Henter Géza, Jakab János, Jancsó István, Karda Béla, Kiss Mózes, Korcsák János, Kovács Gyáriás, Kortvélyessy Árpád, Konc Károly, Kurc Antal, Krahl Emil, Lázár Miklós, Márton Gábor, Máthé Ambrus, Miltye Lajos, Molnár Antal Nagy József, Novelits Kálmán, Pop Ovid, dr. Rudnyánszky Sándor, Rákossy István, Surányi Ödön, Száva Antal, Thury Gyula dr. Ujlalusi Jenő, dr. Vámos Nándor, Vermes Gyula, Wellmann Samu, dr. Zakariás Manó, Szögön Zoltán. Mint lap zárta előtt értesítünk a „Thé dansant” a Kosuth-szálló nagytermében fog megtartatni. A rendező bizottságot ezen hirtelen helyiség változtatására a Vigadó futési mizériai bírtak.

Személyi hírek. Fejér Gyula csikszeredai törvénykezési díjtalan joggyakorlókot a marosvásárhelyi kir. ítélőbíráló elnöke a segevár kir. törvénykezéshöz díjas joggyakorlóká nevezte ki.

Dr. Novak Albert győszentmiklósi kir. albiró t. hó 3-ikán beadta állásáról való lemondását, hogy ügyvédi irodát nyitlasson.

Főszolgabíró helyettesítés. Mikó Bálint főispán Dr. Lázár János gyergyószentmiklósi főszolgabíró helyére ideiglenesen t. i. a tavaszi választásig Szász Lajos főszolgabíró helyettesítette.

Törvényhatósági közgyűlés. Csikvármegye törvényhatósági bizottsága t. hó 12-ikén Mikó Bálint főispán elnöklete alatt rendkívül közgyűlést tartott. A gyűlés egydál tárgya volt azon kir. kézirat felolvasása, melylyel Ö felsége az 1905—1915. évi országgyűlést február hó 15-ikére hívja meg. A kéziratot felolvasták és azt a törvényhatósági közgyűlés egyhangulag hódolattejesen tudomásul is vette. Ezzel az úlést véget ért.

Csikvármegye központi választmányának ülése. Csikvármegye központi választmányá t. hó 13-ikán ülést tartott, hogy az Ö felsége által az 1905—1910. évre egybehívott országgyűlésre küldendő képviselőket választásba céljához az előkészületi intézkedéseket megtegye. A gyűlés „előfolyá-

sát és a részleteket lapunk következő számában bővebben fogjuk közölni. Most csak a következőkre szorítkozunk. A választások napjára 1905. január hó 26-ik napja tüzetelt ki mind a négy kerületben. Minden kerületben két-két szavazatszedő küldöttök fog működni. A gyószentmihályi kerületben választási és egyszermind az első szavazatszedő küldöttökélnöke Dr. Boocsor Béla. A 2-ik küldöttökélnöke Csiki Dénes. Helyettes elnökök Szatmari János és Lőrinc Vilmos. A csikkarctali választókerületben választási és az első szavazatszedő küldöttökélnöke Dr. Lazar János. A második küldöttökélnöke Szamo József. Helyettes elnökök: Bara János és Daniel József. A csikszeredai választókerületben választási és az első szavazatszedő küldöttökélnöke T. Nagy Imre, a második küldöttökélnöke Dajbukát Jakab. Helyettes elnökök: Lazar Miklós és dr. Filep Sándor. A csikszentmihályi választókerületben választási és az első szavazatszedő küldöttökélnöke Dr. Csizser Miklós. Helyettes elnökök: Andrács Lajos és Tompos János.

A székelyföldi szövetségek. A székelyföldi népfőlegestési akció keretében a földművelésügyi minisztérium kirendeltség több tejszövetkezetet alakított. Ezek munkásságáról most teszünk közzé adatokat, a melyek közül érdekesebbek a következők. A nagybacomi tejszövetkezet egy év alatt 86.500 liter tejet s 77.000 kilógr. julsajtot dolgozott föl, a nagymenyi 2 hónap alatt 41.350 liter tejet, a keresztelcei öt hónap alatt 75.000 liter tejet, a melyet literenként átlag 12—25 fillérjevel értékesített, a mezőbándi 17 hónap alatt 68745 liter tejet dolgozott föl s az értékesítési állagor 12 fillér volt. Ezek az adatok egyuttal bizonyítékai a népfőlegestési akció nyomán vázraámsán indult állattenyésztésnek. A kirendeltség közreműködésével eddig 10 tejszövetkezet jött létre.

Közgyűlés. Csikvármegyé községi és körjegyzői rendes évi közgyűlésüket márt hó 28-ikán tartották meg. Ny. Andrács csiksomlyói körjegyző egyet elnök nyitotta meg az ülést szép beszéd kíséretében. Behatóan foglalkozott azon témákkal, melyek a jegyzői kar érdekét előmozdítani hivatják. A gyűlés különbözően a nyugdíj kérdéssel foglalkozott. A nyugdíj szabályzatot olyképen módosították, hogy a nyugdíj jogosultak közé telveük ny. Csikszereda város jegyzője, mint a pénz- és tisztviselői állásokba megválasztott s képezett s bíró segédközvetők. Felvetették azon taktáry, hogy a nyugdíj jogosultak sorába Csikszereda város tisztviselői karát is vegyék fel a közgyűlés. Erre néve kimondották, hogy az egylet ezen eszmével tüzetesen tárgyalásba bocsátkozik, ha kiállítás helyezettik, hogy ny. a vármegyé, mint a város az alaphoz és ennek gyarapításához egy-egy tekintélyesebb öszszegget hozzájárul.

A Székely Társaságok Szövetsége mint értesülünk a külszoban levo öszszgyűlési képviselőválasztások előtt alakítógyűlést szándékozik tartani Székelyváros helyén, a Székelyföld központján és egy valódi székely programot állapít meg a székelyföldi képviselőjelöltek számára. Az pártkülönbség nélkül ügyelműbe ajánlja.

Megfagyott székely. Nagy Sándor küssilyomási lehetőss székely gazda t. hó 29-én este Székelykereszturnon megfagyott! Hár szerint a szerencsétlen ember a töltött való bánatában, hogy az elhenkét a kereszturi kerületben nem győzhét, alaposan bepálinkázott, s részeg állapotban a friss levegőn több időt talárván töltött, fogya találták meg.

Székely borviz az Alföldön. A székelyi Székely-társaságnak végre sikerült egyelőre Szeged város piacára bevezetni vagy 8-féle székelyföldi ásványvizet. Nyolc piaci kereskedő árusítja azokat az eddigi viszonyokhoz képes olcsó pénzért. De az alig lesz drágább már, mintidehaza, mert a derék társaság kieszközölte a kereskedelműgyi miniszternél, hogy waggorakománnyonként mérsékeltbb fuvardíjtelek mellett szállítják oda az ásványvizet.

817 904. végreh. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulról bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré tesz, hogy a csikszeredai kir. járásbírószék 1904. évi V. 823/4. számú végzése következtében Bartha Ignác ügyvéd által képviselt Csizser Lajos özögdóli lakós javára Bozócsandra és társaszeredai lakóscellen 116 kor. s jár. ercegje 1901. évi nov. 15-én tomanatosított kielégítési végrehajtás utján felül foglalt és 760 koromara becsültkövetkező ingóságok u. m. I. Bokros Endrénél Szeredába hazi bútor és nyugdíj, II. Marton Péternél Szeredában üzetés, nyilvános árverésen eladattak.

Mely ár. résnek csikszeredai kir. járásbírószék 1903. évi V. 123/42. számú végzése folytán 116 kor. tókekövetelés, emek 1902. évi december hó-ik napjától járó 518 kor. kamattal, valto díj és eddig összesen 318 kor. filléren bíróság már megállapított költségek eregje végrehajtást szenedvök lakásánál Szeredában leendő eszközlő-cre **1905. évi január hó 21-ik napjánék d. e. 10 órája** határidőül kitűztek és ahhoz a venni szándékozők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében keszpenzítés mellett, a legtöbbet igények, szükség esetén, becsaron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le felülfoglaltatták, azokra is kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Csikszereda, 1905. évi január hó 7-ik napján.

ÁBRAHÁM MÁRTON,
kir. bírósági végrehajtó.

874 904. végreh. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulról bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré tesz, hogy a csikszeredai kir. járásbírószék 1904. évi V. 823/4. számú végzése következtében Dr. Nagy Beni ügyvéd által képviselt csiksomlyói iskolák penzalap javára Csizser Lajos és társai sz. igódi lakos ellen 350 kor. s jár. ercegje 1904. évi december hó 1-én fogmanosított kielégítési végrehajtás utján, feloglalt és 1410 koromara becsültkövetkező ingóságok u. m. I. Csizser Lajosnál Csikszögödben lovak, szekerek, hámszén, II. László Ignácnál Szögödben tehén, borja, szekerek, szekerek, szén, III. Koka Józsefnél Szögödben ökrök, szekerek, szén nyilvános árverésen eladattak.

Mely árverésnek csikszeredai kir. járásbírószék 1904. évi V. 823/4. számú végzése folytán 95 kor. 8 fill. tókekövetelés.

Ezek 1903. évi december hó 6-ik napjától járó 0% kamattal, $\frac{1}{100}$ váltódíj és eddig összesen folytán 35 kor. 2 filléren bíróság már megállapított költségek eregje végrehajtást szenedvök lakásán Szögödben leendő eszközlő-cre **1905. évi január hó 17-ik napjánék d. u. 2 órája** határidőül kitűztek és ahhoz a venni szándékozők oly és 107. és 108. §-a értelmében keszpenzítés mellett, a legtöbbet igények, szükség esetén, becsaron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Csikszereda 1904. december hó 29-ik napján.

ÁBRAHÁM MÁRTON,
kir. bírósági végrehajtó.

PÉNZ

4 1/2 0/10 - OS
Forlesztéses kölcsönök nyújtunk budapesti és külföldi elsőrangú pénztintézetektől a 1-1-1 bírtok és ingatlan 2% értekeig l. és II. helyre 15-65 évig terjedő időtartamra

Nevelés lehet! papoknak, katonatiszteknek, állam- és magán-hivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül l. 15 évig terjedő időre gyorsan és diszcreten.

Bank és magánbölcsőség konvertálása.

Láng Samu

Budapest, VI. Nagymező-utca 12.

A kölcsön nem zálogvevőekben, hanem készpénzben lesz folyósítva.

Értékpapírok és részvények a legnagyobb napi árfolyam mellett megvételnek.

22 társaságig ér. 1 K. 12. 1/2 K. 6. 1/4 K. 3. 1 K. 150. (Váltsók 600 ev.)

Szolid árak!

Temetkezési intézet!

Alulról ajánlja megbízóinak valamint a helyi és vidéki nagy község szives figyelmébe és pártfogásába az újonnan kijavított **stilszerűleg üvegre átalakított**

gyáskocsiját és koporsó beeresztő

készletét. Egyszínűen bármilyen temetéshez szükséges fakoporsó, szemfedél, sírkoszorú, gyertya, szallagok, virágok stb., stb. cikkeit a legújításosabb árakkal.

Figyelemre méltó!

Akik alkalmat adtán fenti szükségleteiket alulrólna szerzik be azoknak a fentemlített gyáskocsiját és sílyasztó gépet nagyon csekély díj mellett bocsátja rendelkezésükre.

A nagyérdemű közönségnek megkeresésére mindig szolgálatára készen vagyok

Csikszárvíz, 1904. szeptember hólan

kiváló tisztelettel

Szabó Ferenc, kocsigyártó.

Kevés haszon, nagy forgalom!

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás!